

Dyscalculie

Spreekbeurt of werkstuk

Niveau: vanaf groep 5

Leeftijd: vanaf 9/10

1801

Wat is dyscalculie?

Dyscalculie betekent letterlijk: 'niet kunnen rekenen'. Ongeveer 2-3% van de kinderen heeft er last van. Om te kunnen rekenen gebeurt er heel veel tegelijkertijd in je hersenen en op verschillende plaatsen. Doordat er zoveel tegelijkertijd gebeurt, kan er gemakkelijk wat misgaan. Dat is het geval als je dyscalculie hebt. Onderzoekers weten alleen nog niet wat er precies misgaat. Het betekent dat je extra veel moet oefenen en dus veel doorzettingsvermogen nodig hebt om hetzelfde te leren als andere kinderen. Maar ook dat je om hulp moet durven vragen als je het niet weet. Je hebt anderen soms hard nodig en dat is helemaal niet erg!

Erfelijk

Dyscalculie is erfelijk. Dat wil zeggen dat je ermee geboren wordt en er dus helemaal niks aan kunt doen. Vaak zijn er nog andere mensen in je familie die ook moeite met rekenen hebben, zoals een broertje of zusje, je vader of moeder, opa of oma, oom of tante. Het wil zeker niet zeggen dat je dom bent, want vaak lukt het wel om bij de andere vakken op school goede cijfers te halen. Dat maakt het ook zo lastig om te begrijpen. Waarom lukt het rekenen dan ook niet gewoon?

Wat vind je lastig als je dyscalculie hebt?

Als je dyscalculie hebt, vind je het erg lastig om te rekenen. Ondanks dat je erg je best doet, veel oefent en zeker niet dom bent, blijft het rekenen heel erg moeilijk. Je blijft bijvoorbeeld getallen omdraaien en leest 32 in plaats van 23. Als je dyscalculie hebt, weet je ook vaak niet goed hoe je getallen moet opschrijven en waar ze op een getallenlijn staat tussen andere getallen, of hoe een groot een getal is. 21, is dat nu veel of weinig?

Sommen onthouden

Het is lastig om eenvoudige sommen als $3+4$ en $9-5$ te onthouden. Sommen moeten steeds opnieuw uitgerekend worden. Je kunt je vingers gebruiken om dat snel te kunnen doen, of je tenen, of de tegeltjes boven de kraan in de klas.

Keersommen

Als je moeite hebt met het onthouden van sommen, vind je het onthouden van keersommen ook lastig. Het kan fijn zijn om een tafelkaart te gebruiken, zodat je het antwoord op kunt zoeken. Ook een rekenmachine kan helpen. Als de keersommen moeilijk zijn, dan zijn de deelsommen ook lastig om uit te rekenen of te onthouden. Dat heeft veel met elkaar te maken.

Welke stappen neem je?

Behalve het onthouden van sommen, kan het ook erg moeilijk zijn om te begrijpen wat je precies aan het doen bent. Ook het zelf bedenken hoe je een som uit moet rekenen kan pittig zijn. Je vergeet gemakkelijk wat je allemaal moet doen om een goed antwoord te krijgen, dus welke stappen je moet nemen. Vaak wil je dat allemaal in je hoofd uitrekenen, waardoor je tussenantwoorden vergeten en het misgaat. Het gebruiken van rekenpapier of een kladblaadje kan daarbij erg helpen.

Waarom is het belangrijk dat je kunt rekenen?

Rekenen is net als lezen erg belangrijk omdat het overal om je heen is. Je kunt eigenlijk niet zonder. Het begint al als je opstaat en naar de wekker kijkt. Ook het aflezen van de tijd is rekenen. Als dat niet lukt, weet je niet of je op tijd opgestaan bent of te laat bent.

Tijd, geld en vervoer

Ook als je een broodje wilt bakken moet je weten hoe lang dat broodje in de oven moet. Niet te kort, maar zeker ook niet lang. Als je in een winkel bent, moet je weten of je genoeg geld bij je hebt om je boodschappen te kunnen betalen. Als je met de bus gaat, moet je weten hoe laat de bus vertrekt, maar ook welke bus je precies moet hebben. Buslijn 23 gaat heel ergens anders heen dan buslijn 32.

Organiseren en plannen

Bij het organiseren van een feestje moet je weten wat je allemaal nodig hebt. Hoeveel borden? Hoeveel bestek? Hoeveel glazen? Hoeveel zakken chips? Hoeveel flessen limonade? Ook dat is allemaal rekenen. Rekenen is overal om ons heen, waardoor rekenen erg belangrijk is. En omdat er nergens bordjes met sommen hangen, is het belangrijk om te leren welke som er bij een situatie hoort, dus dat je weet hoe je iets kan berekenen of ergens achter kunt komen.

Onderzoek naar dyscalculie

Als je denkt dat je dyscalculie hebt, of als je ouders of juf/meester dat denken, dan kun je onderzocht worden. Bij een onderzoek naar dyscalculie bekijkt een onderzoeker wat jij precies moeilijk vindt bij rekenen, maar ook vooral naar wat je al wel kunt. Samen ga je aan het werk en krijg je verschillende vragen en opdrachten, waardoor de onderzoeker kan zien hoe je de som aanpakt, maar ook wat je al wel en nog niet weet. Dit wordt vergeleken met hoe andere kinderen van jouw leeftijd rekenen.

Geheugen

Naast de rekenopdrachten wordt er ook naar je intelligentie gekeken en naar je geheugen. Dit vertelt de onderzoeker meer over de manier waarop je het beste uitleg kunt krijgen in de klas. De onderzoeker bespreekt alles wat je gedaan hebt met je ouders en vaak ook met de juf of meester, zodat die ook precies weet wat jij nodig hebt.

Kun je hulp krijgen als je dyscalculie hebt?

Als je dyscalculie hebt, is het zeker belangrijk dat je hulp krijgt van iemand die er veel van af weet, zodat hij of zij goed weet wat jij nodig hebt. Het is belangrijk dat het niet te moeilijk is wat je moet uitrekenen, maar ook niet te gemakkelijk. Degene die jou hulp geeft, vaak de juf of meester, weet na een onderzoek precies wat jij wel en niet moet leren voor het einde van groep 8.

Kan dyscalculie overgaan?

Nee, dyscalculie kan niet overgaan. Het is een stoornis en stoornissen gaan niet over. Het betekent vooral dat je veel moet blijven oefenen en dat je moet leren hoe je daar mee omgaat. Je moet ook leren om hulp te vragen aan anderen, zoals aan je klasgenoten, je ouders of je juf of meester.

Hulpmiddelen

Als je dyscalculie hebt, leer je eerder dan andere kinderen hoe je met een rekenmachine kunt werken en mag je een tafelkaart gebruiken. Ook is het heel verstandig om een strategieënboekje te gebruiken. In een strategieënboekje staat per som hoe je die uit moet rekenen, stap voor stap uitgelegd. Dat is handig om even naar te kijken als je het niet meer weet.

Kladblaadjes

Ook het gebruik maken van rekenpapier of een kladblaadje is aan te raden. De juf of meester kan dan goed zien wat je gedaan hebt bij het uitrekenen van de som. Hij of zij kan dan precies zien waar het mis is gegaan als het antwoord fout is, zodat je geholpen kunt worden om je fouten te verbeteren en het de volgende keer beter gaat.

Tips om rekenen leuker te maken

Rekenen wordt leuker als je merkt dat je de sommen die je moet maken ook begrijpt en weet wat je moet doen. Daar is het onderzoek ook voor. Daarnaast wordt rekenen leuker als je een rekenspelletje speelt. Dat kan een bordspel zijn, maar ook een spelletje online. Vaak kun je bij spelletjes wat winnen, waardoor het extra spannend wordt. En je oefent meteen.

Het bakken van een taart of een cake is ook rekenen. Daarbij moet je goed kijken hoeveel je van de ingrediënten nodig hebt en het precies afwegen. En, niet te vergeten: boodschappen doen is ook rekenen. Weet je nog wat je nodig had? Denk je dat je genoeg geld bij je hebt? Houd je misschien nog wat geld over?

Wist je dat...

- Dyscalculie net zo vaak bij jongens als bij meisjes voorkomt?
- Er in je hoofd heel veel verschillende dingen moeten gebeuren tijdens het rekenen?
- Dyscalculie vaak voorkomt in combinatie met dyslexie en ADHD (maar dat niet hoeft)?

Beroemde mensen met dyscalculie

Er zijn ook beroemde mensen die dyscalculie hebben, zoals Hans Christian Andersen. Hij schreef sprookjes, waaronder 'Het meisje met de zwavelstokjes'. Leonardo da Vinci was een Italiaanse uitvinder, natuurkundige en kunstenaar. Hij heeft het schilderij de Mona Lisa geschilderd. Thomas Edison was een grote uitvinder. Hij heeft bijvoorbeeld de gloeilamp uitgevonden. Cher is een beroemde Amerikaanse zangeres. Allemaal hebben zij dyscalculie!

VIDEO: Wat is dyscalculie?

Filmpjes die je kunt bekijken of boeken die je kunt lezen over dyscalculie:

- [Wat is dyscalculie? - 1801](#)
- [Aflevering van NPO Klokhuis over dyscalculie](#)
- [De dyscalculie survivalgids, geschreven door Annemie de Bondt](#)
- [Stomme sommen, geschreven door Raúl Saez Scheihing en Ellie Smulders](#)
- www.dyscalculie.org

8

1801

Succes!

Meer informatie over
dyscalculie vind je op
www.1801.nl

Heb je nog een vraag?
Mail dan naar
info@1801.nl

